

The Veil over the Secret of Space

A report of the Photo exhibition by Anne Marie Schwarzenbach, A photographer from Switzerland
 Sepideh Esmaili
 Bukhara Magazine, No.53, Summer 2006

عصر شنبه ششم خرداد ماه در تالار میرمیران خانه هنرمندان نمایشگاه سی و یک عکس از عکس‌های آنه ماری شوارتسنباخ با حضور گروه زیادی از علاقمندان افتتاح شد. در این مراسم عکاسان، نویسندگان، ایران‌شناسان، سردبیران نشریات ادبی، هنری و فرهنگی، سفرای کشورهای اروپایی و وابستگان فرهنگی کشورهای مختلف در ایران حضور داشتند.

مراسم با خیر مقدم فیلیپ ولتی سفیر سوئیس در ایران آغاز شد. وی ضمن خوش آمد گویی به میهمانان چنین گفت: "من صمیمانه به شما خیر مقدم می‌گویم و برای علاقمندی‌تان به عکس‌های آنه ماری شوارتسنباخ از صمیم قلب سپاسگزارم.

آنه ماری شوارتسنباخ در نیمه نخست قرن بیست زندگی می‌کرد و شصت و چهار سال پیش از دنیا رفت. او در خانواده بسیار مرفه و با همه امتیازهای اجتماعی آن متولد شد. افزون بر این، استعداد سرشار در ادبیات به همراه روحی لطیف، آثار او را به تبلوری خاص از غنای درونی‌اش بدل ساخت.

آنه ماری شوارتسنباخ نویسنده‌ای مستعد بود که این روزها بار دیگر آثارش را کشف کرده‌اند. این آثار بسیار با سفرهای مرتبط بود، همانطور که سفرها نیز با غلیان‌های درونی خود او گره خورده بود. آنه ماری شوارتسنباخ در 1942 و در سن 34 سالگی درگذشت، چرا که این غلیان درونی برایش تحمل ناپذیر شده بود. او با روح و روان جسمی در هم شکسته از جهان رفت. آنچه ماندگار شد، آثار حرفه‌ای و ادبی‌اش بود.

سفرهای فراوان ماری شوارتسنباخ او را بطور مدام به خاورمیانه و به ایران رهنمود ساخت. از این رو ایران به کانون هیجان‌ات و آثار هنری‌اش بدل شد.

ما در پی ترجمه برخی از آثار او هستیم، از جمله "مرگ در ایران" که کتابی شگفت‌انگیز است. به زودی در این خصوص مطالب بیشتری از ما می‌شنوید. کار حرفه‌ای آنه ماری شوارتسنباخ روزنامه‌نگاری بود، که همواره با کار هنری‌اش رابطه‌ای تنگاتنگ داشت.

او در زمره زنان شجاع اروپایی و آمریکایی در دهه سی قرن بیستم بود، که با شدیدی در پی کشف کشورها و سرزمین‌های اسطوره‌ای بر می‌آمدند، که برای اروپاییان از جذابیتی عرفانی برخوردار بودند، یعنی شرق و به ویژه ایران. آنه ماری شوارتسنباخ روزنامه‌نگاری حرفه‌ای و در عین حال گزارشگر و عکاس روزنامه نیز بود که از سفرهایش به ایران و یا از طریق ایران مجموعه‌ای غنی برای ما به جا گذاشته است. امروز، داستان عکاسی او منبعی ارزشمند برای تاریخ فرهنگی و اجتماعی این سرزمین است. ما قصد داریم با نمایش تعدادی از این عکس‌ها برای جامعه ایران امروز و به طبع برای تمام ایران دوستانه‌ای که شاید اینجا باشند، بخشی از واقعیت‌های اجتماعی ایران در دهه سی قرن بیستم را به تصویر بر کشیم. در عین حال از شما پنهان نمی‌کنم، که می‌خواهم کنجکاوای شما را به سوی زنی جوان و اروپایی از اهالی سوئیس جلب کنم که ایران راه، به عنوان سرچشمه اصلی الهام خود در ستیز عاطفی با خویشتن و برای کارهایی که از دل این ستیز سر بر آورد، برگزید.

اینک علی‌دهباشی سردبیر مجله بسیار نامی بخارا به معرفی آنه ماری شوارتسنباخ به عنوان نویسنده می‌پردازد و پس از آن فرزانه ارسطو بخش‌هایی از "مرگ در ایران" را برای شما باز خوانی می‌کند.

در پایان از شما دعوت می‌کنیم تا از نمایشگاه عکس‌های آنه ماری شوارتسنباخ دیدن کنید. بار دیگر از شما سپاسگزارم که امروز ما را در مراسم افتتاحیه همراهی کردید. و سپس از شما به سبب توجه به "ردای پر رمز و راز فضا".

پس از بیانات سفیر سوئیس، علی‌دهباشی تلاش کرد تا در پانزده دقیقه سخنرانی خود تصویری از زندگی و آثار آنه ماری شوارتسنباخ ارائه دهد. وی در بخشی از صحبت‌های خود چنین گفت: آنه ماری شوارتسنباخ بیست و سوم ماه مه 1908 در زوریخ به دنیا آمد. پدرش آلفرد بزرگ‌ترین تولیدکننده ابریشم در آن زمان بود. مادرش رنه دختر اولریش ویله، ژنرال سوئیس در جنگ جهانی اول بود. از این‌رو سال‌های کودکی آنه ماری در محیطی نظامی و فرهنگی سپری شد. ابتدا او را به مدرسه نفرستادند، بلکه در خانه معلم سرخانه به او درس می‌داد و در این بین آموزش پیانو و سوارکاری نیز امری بدیهی و مورد علاقه فرزند سوم خانواده بود. شوارتسنباخ در نه سالگی برای نخستین بار لذت داستان نویسی را تجربه کرد. او در یکی از نوشته‌هایش می‌نویسد: "در کودکی هر آنچه را که می‌دیدم، انجام می‌دادم، تجربه و حس می‌کردم، بی‌درنگ می‌نگاشتم. نه ساله بودم که در د فتری خط کشی شده نخستین داستانی را نوشتم.